

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 269) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. Rada wybiera Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych oraz dwóch Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych po zgłoszeniu kandydatów przez zgromadzenia ogólne sędziów sądów apelacyjnych, a także Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych po zgłoszeniu kandydatów przez Zgromadzenie Sędziów Sądów Wojskowych.”;

2) uchyla się art. 9a;

3) art. 11a–11e otrzymują brzmienie:

„Art. 11a. 1. Do składu Rady wybierani są przez sędziów:

- 1) Sądu Najwyższego – 1 sędzia tego Sądu,
- 2) sądów apelacyjnych – 1 sędzia sądu powszechnego,
- 3) sądów okręgowych – 2 sędziów sądów powszechnych,
- 4) sądów rejonowych – 8 sędziów sądów powszechnych,
- 5) sądów wojskowych – 1 sędzia sądu wojskowego,
- 6) Naczelnego Sądu Administracyjnego – 1 sędzia tego Sądu,
- 7) wojewódzkich sądów administracyjnych – 1 sędzia wojewódzkiego sądu administracyjnego

– w wyborach bezpośrednich i w głosowaniu tajnym.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawę z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych, ustawę z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze oraz ustawę z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw.

2. Jeżeli w tym samym głosowaniu wybiera się kilku członków Rady, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lub 4, sędzia może oddać głos na kandydatów w liczbie nie większej niż liczba wybieranych członków Rady.

3. Członkiem Rady zostaje kandydat, który otrzymał najwięcej głosów, a w przypadku wyboru kilku członków Rady – kandydaci, którzy otrzymali kolejno największą liczbę głosów. W przypadku uzyskania przez kandydatów równej liczby głosów, członkiem Rady zostaje sędzia starszy służbą.

Art. 11b. 1. Prawo zgłoszenia kandydata na członka Rady ma:

- 1) grupa:
 - a) w przypadku sądów, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1, 2, 5, 6, 8 – 10 sędziów,
 - b) w przypadku sądów, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 3 i 7 – 30 sędziów,
 - c) w przypadku sądów, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 4 – 50 sędziów – uprawnionych do udziału w wyborach danego członka Rady;
- 2) Naczelna Rada Adwokacka;
- 3) Krajowa Rada Radców Prawnych;
- 4) Krajowa Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym;
- 5) organ uprawniony do nadawania stopni naukowych w zakresie nauk prawnych;
- 6) grupa co najmniej 2000 obywateli, mających prawo wybierania do Sejmu.

2. Organy, o których mowa w ust. 1 pkt 2–5 mogą zgłosić kandydatów na członków Rady w liczbie nie większej, niż liczba wybieranych członków Rady. W przypadku grup, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 6, jedno zgłoszenie może dotyczyć tylko jednego kandydata na członka Rady.

3. Kandydatem na członka Rady, o którym mowa w art. 11a ust. 1, nie może być sędzia, który jest albo w okresie trzech lat przed dniem ogłoszenia wyborów był delegowany do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości, innej jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowanej, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej lub urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych.

4. Kandydatów zgłasza się organowi zarządzającemu wybory w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia postanowienia, o którym mowa art. 11d ust. 1.

5. Do zgłoszenia dołącza się zgodę sędziego na kandydowanie.

6. W przypadku grup, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 6 zgłoszenia kandydata dokonuje na piśmie pełnomocnik. Pełnomocnikiem jest osoba wskazana przez kandydata na członka Rady, spośród osób znajdujących się na liście poparcia kandydata.

7. Organ zarządzający wybory weryfikuje prawidłowość zgłoszeń dokonanych przez grupy sędziów i organy, o których mowa w ust. 1 pkt 1–5. Na wniosek organu zarządzającego wybory, weryfikacji list poparcia kandydatów zgłoszonych przez grupy obywateli dokonuje Państwowa Komisja Wyborcza.

8. Organ zarządzający wybory udostępnia kandydatowi, na potrzeby związane z wyborami, stronę internetową Sądu Najwyższego albo Naczelnego Sądu Administracyjnego.

9. Przewodniczący Rady, w porozumieniu z organem zarządzającym wybory, organizuje nie później niż w terminie 7 dni przed wyborami publiczne wysłuchanie kandydatów, obejmujące ich wystąpienie i możliwość zadawania pytań przez obywateli. Formę i porządek wysłuchania publicznego określa uchwała Krajowej Rady Sądownictwa. Z wysłuchania publicznego prowadzi się internetową transmisję, a jego zapis wideo zamieszcza się na stronie internetowej Rady.

Art. 11c. Wybory przeprowadza się w formie głosowania za pomocą kart wyborczych albo w formie głosowania elektronicznego zapewniającego tajność i bezpieczeństwo głosowania.

Art. 11d. 1. Wybory członków Rady, o których mowa w art. 11a ust. 1:

- 1) pkt 1–5 zarządza Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego,
 - 2) pkt 6 i 7 zarządza Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego
- w drodze postanowienia, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

2. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 1 określa się:

- 1) dzień wyborów, przypadający najpóźniej na miesiąc przed upływem kadencji członka Rady;
- 2) liczbę wybieranych członków Rady przez sędziów, o których mowa w art. 11a ust. 1;
- 3) formę przeprowadzania wyborów;
- 4) terminy czynności wyborczych.

3. Organ zarządzający wybory:

- 1) w terminie 7 dni od upływu terminu, o którym mowa w art. 11b ust. 4, ogłasza na stronie internetowej Sądu Najwyższego albo Naczelnego Sądu Administracyjnego listę kandydatów, ze wskazaniem podmiotów zgłaszających kandydatów;
- 2) w przypadku wyborów w formie głosowania za pomocą kart wyborczych, zarządza wydrukowanie kart do głosowania i ich dostarczenie do sądów, o których mowa w art. 11a ust. 1, w liczbie odpowiadającej liczbie sędziów danego sądu, w terminie umożliwiającym prawidłowy przebieg wyborów;
- 3) powołuje komisję wyborczą, o której mowa w art. 11g.

Art. 11e. 1. Prezesi sądów, o których mowa w art. 11a ust. 1, w których przeprowadza się wybory:

- 1) informują organ zarządzający wybory o aktualnej liczbie sędziów danego sądu;
- 2) w przypadku wyborów w formie głosowania za pomocą kart wyborczych, po ogłoszeniu listy kandydatów, powołują komisję skrutacyjną składającą się przynajmniej z 3 sędziów, w tym przewodniczącego, niebędących kandydatami na członków Rady;
- 3) zapewniają prawidłowy przebieg głosowania.

2. Na wniosek prezesa sądu organ zarządzający wybory może utworzyć jedną komisję skrutacyjną dla więcej niż jednego sądu, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 2–5 i 7.”;

- 4) po art. 11e dodaje się art. 11f–11i w brzmieniu:

„Art. 11f. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, określi w drodze rozporządzenia:

1) sposób przeprowadzenia wyborów w formie głosowania za pomocą kart wyborczych oraz głosowania elektronicznego,

2) wzory listy poparcia kandydatów, kart do głosowania, listy uprawnionych do głosowania, protokołów wyborczych oraz obwieszczenia, o którym mowa w art. 11g ust.

2

– mając na względzie potrzebę zapewnienia sprawnego przeprowadzenia wyborów.

Art. 11g. 1. Oddane w wyborach głosy wraz z niewykorzystanymi kartami do głosowania, w przypadku wyborów w formie głosowania za pomocą kart wyborczych, protokołem wyborczym sporządzonym przez komisję skrutacyjną oraz listą głosujących przekazywane są niezwłocznie komisji wyborczej.

2. Komisja wyborcza w terminie 3 dni od daty wyborów, dokonuje obliczenia głosów, sporządza protokół wyborczy i ogłasza wyniki, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 11h. 1. Organ zarządzający wybory, na wniosek sędziego, udostępnia niezwłocznie dokumenty związane z wyborami.

2. W terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów sędzia może wnieść do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności wyboru członka Rady. Przepisy art. 82 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1319 oraz z 2021 r. poz. 1834, 2054, 2296, 2297, 2298 i 2299) stosuje się odpowiednio.

3. Sąd Najwyższy rozpoznaje protesty wyborcze w postępowaniu nieprocesowym, w ciągu 30 dni po upływie terminu do wnoszenia protestów, w składzie 3 sędziów, z udziałem przewodniczącego właściwej komisji wyborczej lub innego członka komisji.

4. Orzekając o nieważności wyboru członka Rady, Sąd Najwyższy stwierdza wygaśnięcie mandatu oraz postanawia o przeprowadzeniu wyborów ponownych w całości lub o ponownym przeprowadzeniu niektórych czynności wyborczych.

Art. 11i. W przypadku wygaśnięcia mandatu członka Rady, o którym mowa w art. 11a ust. 1, przed upływem kadencji, wybory zarządza się na dzień przypadający nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wygaśnięcia mandatu.”;

5) po art. 22 dodaje się art. 22a w brzmieniu:

„Art. 22a. 1. Przy Radzie działa Rada Społeczna, która przedstawia opinie w sprawach, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, a także, na wniosek Prezydium Rady, w innych sprawach należących do zadań Rady.

2. W skład Rady Społecznej wchodzi:

- 1) osoba wskazana przez Naczelną Radę Adwokacką,
- 2) osoba wskazana przez Krajową Radę Radców Prawnych,
- 3) osoba wskazana przez Krajową Radę Notarialną,
- 4) osoba wskazana przez Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- 5) osoba wskazana przez Rzecznika Praw Obywatelskich,
- 6) osoba wskazana przez Krajową Radę Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym,
- 7) trzech przedstawicieli organizacji pozarządowych wskazani przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

– Przewodniczącemu Rady.

3. Członkiem Rady Społecznej nie może zostać osoba skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

4. Kadencja Rady Społecznej trwa 4 lata.

5. Członkostwo w Radzie Społecznej wygasa przed upływem kadencji, o której mowa w ust. 4, wskutek:

- 1) śmierci członka Rady Społecznej;
- 2) rezygnacji członka Rady Społecznej;
- 3) skazania członka Rady Społecznej prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

6. W przypadku wygaśnięcia członkostwa w Radzie Społecznej przed upływem kadencji, o której mowa w ust. 4, właściwy podmiot niezwłocznie wskazuje Przewodniczącemu Rady nowego członka na okres do zakończenia kadencji Rady Społecznej.

7. Rada Społeczna wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i jego zastępcę.

8. Przewodniczący lub wyznaczony przez niego członek Rady Społecznej może zabierać głos na posiedzeniach plenarnych Rady w celu przedstawienia opinii, o których mowa w ust. 1.

9. Członkowie Rady Społecznej mogą brać udział w pracach zespołów wyznaczanych na podstawie art. 31 ust. 1.

10. Obsługę Rady Społecznej zapewnia Biuro Rady.

11. Koszty funkcjonowania Rady Społecznej są pokrywane z budżetu państwa z części, o której mowa w art. 27 ust. 2.

12. Członkom Rady Społecznej biorącym udział w posiedzeniu Rady Społecznej, zamieszkałym poza miejscowością, w której odbywa się posiedzenie, przysługuje zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania oraz dieta na podstawie przepisów dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

13. Pierwsze posiedzenie Rady Społecznej zwołuje Przewodniczący Rady.

14. Rada Społeczna określa w regulaminie tryb swojego działania.”;

- 6) w art. 24 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do pracowników Biura stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 537 oraz z 2021 r. poz. 2447 i 2448).”;

- 7) w art. 27 w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Rada zapewnia warunki działania Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Sędziów Sądów Powszechnych, Zastępcom Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Sędziów Sądów Wojskowych oraz Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych.”;
- 8) w art. 31 uchyla się ust. 2a–2d;
- 9) w art. 35 uchyla się ust. 3;
- 10) w art. 44 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem.”;
- 11) uchyla się art. 45a–45c.

Art. 2. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1904) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3:
 - a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych.”;
 - b) uchyla się pkt 4 i 5;
- 2) art. 4 otrzymuje brzmienie:
„Art. 4. Wewnętrzną organizację Sądu Najwyższego, szczegółowy podział spraw między izby oraz zasady wewnętrznego postępowania określa regulamin Sądu Najwyższego, uchwalany przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego. Regulamin Sądu Najwyższego podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.”;
- 3) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:
„Art. 4a. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, po zasięgnięciu opinii Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego, ustala, w drodze rozporządzenia, liczbę stanowisk sędziowskich w Sądzie Najwyższym, w tym liczbę Prezesów Sądu Najwyższego, uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania Sądu Najwyższego oraz liczbę i rodzaj spraw rozpoznawanych przez Sąd Najwyższy.”;
- 4) w art. 5 w § 1 skreśla się zdanie drugie;

- 5) w art. 6 uchyla się § 2;
- 6) w art. 7:
 - a) uchyla się § 2,
 - b) uchyla się § 4–6;
- 7) w art. 14 w § 1 w pkt 5 skreśla się wyrazy „zdanie pierwsze”;
- 8) w art. 17 w § 1 w pkt 2 skreśla się wyrazy „zdanie pierwsze”;
- 9) uchyla się art. 20;
- 10) w art. 22 w § 2 w pkt 1 skreśla się wyrazy „i 3”;
- 11) uchyla się rozdział 3;
- 12) w art. 29:
 - a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa.”,
 - b) uchyla się § 2 i 3;
- 13) w art. 35 w § 3 skreśla się zdanie czwarte;
- 14) w art. 36 w § 8 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „i Prezesowi Sądu Najwyższego kierującemu pracą Izby Dyscyplinarnej”;
- 15) w art. 44 uchyla się § 11;
- 16) w art. 47 skreśla się wyrazy „oraz Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej”;
- 17) w art. 48 uchyla się § 7;
- 18) w art. 55 w § 3 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „oraz Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej”;
- 19) w art. 59:
 - a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W rozpoznawaniu skarg nadzwyczajnych uczestniczą ławnicy Sądu Najwyższego.”,
 - b) uchyla się § 2;
- 20) w art. 60 uchyla się pkt 6;
- 21) w art. 63 w § 6 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „oraz postępowania dyscyplinarnego”;
- 22) w art. 70 w § 3 skreśla się wyrazy „oraz Prezesem Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej”;

- 23) w art. 72 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Sędzia Sądu Najwyższego odpowiada dyscyplinarnie za przewinienia służbowe i uchybienia godności urzędu (przewinienia dyscyplinarne).”;
- 24) w art. 73 w § 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
„1) w pierwszej instancji – Sąd Najwyższy w składzie trzech sędziów Sądu Najwyższego;
2) w drugiej instancji – Sąd Najwyższy w składzie pięciu sędziów Sądu Najwyższego.”;
- 25) w art. 75:
a) w § 1 uchyla się pkt 3a,
b) uchyla się § 1a,
c) w § 4 skreśla się zdanie drugie;
- 26) w art. 76:
a) w § 1 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej”,
b) uchyla się § 8–11;
- 27) w art. 77 uchyla się § 2;
- 28) uchyla się art. 78 i art. 79;
- 29) w art. 82 uchyla się § 2–5;
- 30) w art. 94:
a) w § 1 skreśla się wyrazy „orzekających w Izbie Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych”,
b) w § 2 skreśla się wyrazy „orzekających w Izbie Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych”,
c) uchyla się § 3 i 4;
- 31) w art. 97 uchyla się § 3;
- 32) w tytule rozdziału 9 skreśla się wyrazy „, Kancelaria Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej”;
- 33) w art. 98:
a) w § 1 skreśla się wyrazy „, Kancelaria Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej”,
b) uchyla się § 3;
- 34) uchyla się art. 100;

- 35) w art. 102 uchyla się § 2;
- 36) w załączniku do ustawy w lp. 3 skreśla się wyrazy „, Nadzwyczajny Rzecznik Dyscyplinarny”.

Art. 3. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1754) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 10 w § 3 po pkt 5 dodaje się § 5a w brzmieniu:
„5a) wybór kandydatów na Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych oraz wybór Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych;”;
- 2) w art. 23 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Sędziowie sądów wojskowych do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim są powoływani przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa.”;
- 3) uchyla się art. 23a;
- 4) w art. 37:
 - a) § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Przewinieniem dyscyplinarnym jest czyn stanowiący zawinione uchybienie godności urzędu, naruszenie obowiązków służbowych lub oczywistą i rażąco obrazę przepisów prawa, a także naruszenie dyscypliny wojskowej oraz zasad honoru i godności żołnierskiej.”;
 - b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:
„§ 2a. Nie stanowi przewinienia dyscyplinarnego czyn, którego społeczna szkodliwość jest znikoma.”;
 - c) § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. Sędzia odpowiada dyscyplinarnie także za swoje postępowanie przed objęciem stanowiska, jeżeli przez nie okazał się niegodnym urzędu sędziego.”;
- 5) w art. 39:
 - a) w § 1:
 - uchyla się pkt 2b,
 - pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) przeniesienie na inne, wskazane przez sąd dyscyplinarny, miejsce służbowe;”;
 - b) uchyla się § 1a,
 - c) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Wymierzenie kary określonej w § 1 pkt 2a–4 pociąga za sobą pozbawienie możliwości awansowania na wyższe stanowisko sędziowskie przez okres pięciu lat, niemożność udziału w tym okresie w kolegium wojskowego sądu okręgowego, orzekania w sądzie dyscyplinarnym oraz objęcia w sądzie funkcji prezesa sądu, zastępcy prezesa sądu, kierownika wydziału zamiejscowego sądu, a także rzecznika prasowego.”,

d) uchyla się § 3a–3c,

e) po § 4 dodaje się § 4a w brzmieniu:

„4a. Obok kary dyscyplinarnej sąd dyscyplinarny może orzec dodatkowo obowiązek przeproszenia pokrzywdzonego, określając odpowiedni ze względu na okoliczności sprawy sposób jego wykonania.”;

6) w art. 39a:

a) § 1 i § 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Sądami dyscyplinarnymi w sprawach dyscyplinarnych sędziów są:

1) w pierwszej instancji:

a) Sąd Najwyższy w sprawach przewinień dyscyplinarnych wyczerpujących znamiona umyślnych przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego lub umyślnych przestępstw skarbowych;

b) wojskowe sądy okręgowe w pozostałych sprawach;

2) w drugiej instancji – Sąd Najwyższy.

§ 2. Do rozpoznania spraw, o których mowa w § 1 lit. b oraz art. 15 § 3b i art. 30, właściwy miejscowo jest sąd dyscyplinarny, w okręgu którego sędzia objęty postępowaniem pełni służbę. Jeżeli jednak sprawa dotyczy sędziego, który orzeka albo orzekał w danym wojskowym sądzie okręgowym, właściwy jest inny sąd dyscyplinarny.”,

b) uchyla się § 2a i 2b,

c) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Jeżeli z powodu wyłączenia sędziów rozpoznanie sprawy w danym sądzie dyscyplinarnym nie jest możliwe i nie ma również możliwości przekazania tej sprawy innemu równorzędnemu sądowi dyscyplinarnemu, Sąd Najwyższy przekazuje sprawę do rozpoznania odpowiedniemu sądowi dyscyplinarnemu ustanowionemu dla sędziów sądów powszechnych. Sąd Najwyższy orzeka w składzie jednego sędziego.”,

- d) dodaje się § 5 i 6 w brzmieniu:
- „§ 5. Sąd dyscyplinarny orzeka w składzie trzech sędziów.
- § 6. Jeżeli w pierwszej instancji orzeczono karę złożenia sędziego z urzędu, Sąd Najwyższy rozpoznaje odwołanie w składzie pięciu sędziów.”;
- 7) uchyla się art. 39b–39d;
- 8) po art. 39d dodaje się art. 39e w brzmieniu:
- „Art. 39e. Obsługę administracyjną sądów dyscyplinarnych, o których mowa w art. 39a § 1 pkt 1 lit. b, prowadzą sekretariaty wojskowych sądów okręgowych. Obsługę administracyjną Sądu Najwyższego jako sądu dyscyplinarnego prowadzi sekretariat Izby Karnej Sądu Najwyższego.”;
- 9) w art. 40:
- a) § 2 i 3 otrzymują brzmienie:
- „§ 2. Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych wybiera Krajowa Rada Sądownictwa na czteroletnią kadencję, spośród sędziów zgłoszonych przez Zgromadzenie.
- § 3. Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych wybiera Zgromadzenie na trzyletnią kadencję, spośród sędziów zgłoszonych przez kolegia wojskowych sądów okręgowych. Kandydata na Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych może zgłosić także co najmniej pięciu sędziów sądów wojskowych.”;
- b) po § 3 dodaje § 3a i 3b w brzmieniu:
- „§ 3a. Zgromadzenie, nie później niż w terminie miesiąca przed dniem zakończenia kadencji Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych, a jeżeli jego kadencja wygasła – w terminie dwóch miesięcy od dnia wygaśnięcia kadencji, zgłasza Krajowej Radzie Sądownictwa trzech kandydatów na to stanowisko.
- § 3b. Kolegia wojskowych sądów okręgowych, nie później niż w terminie miesiąca przed dniem zakończenia kadencji Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych, a jeżeli jego kadencja wygasła – w terminie dwóch miesięcy od dnia wygaśnięcia kadencji, zgłaszają Zgromadzeniu po dwóch kandydatów to stanowisko.”;
- 10) uchyla się art. 40a;
- 11) w art. 40b skreśla się wyrazy „i Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości”;

12) w art. 41 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Wojskowych podejmuje czynności dyscyplinarne na wniosek Ministra Sprawiedliwości, Ministra Obrony Narodowej, prezesa sądu, kolegium wojskowego sądu okręgowego, Krajowej Rady Sądownictwa, a także z własnej inicjatywy, po ustaleniu okoliczności wskazujących na podejrzenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego. Czynności wyjaśniające powinny być przeprowadzone w terminie trzydziestu dni od dnia podjęcia pierwszej czynności przez Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych.”;

13) w art. 41a § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Po rozpoznaniu sprawy sąd dyscyplinarny orzeka wyrokiem.

§ 2. Jeżeli przewinienie zawiera znamiona przestępstwa, sąd dyscyplinarny poucza o tym strony oraz zawiadamia prokuratora, umożliwiając mu zajęcie stanowiska. W tym samym postępowaniu sąd dyscyplinarny rozpoznaje sprawę w zakresie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej i wydaje uchwałę w przedmiocie zezwolenia, o którym mowa w art. 30 § 1, co nie wstrzymuje biegu postępowania dyscyplinarnego.”;

14) uchyla się art. 41aa;

15) w art. 41b § 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Jeżeli sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej za przestępstwo umyślne albo orzeka karę złożenia sędziego z urzędu, zawiesza sędziego w czynnościach służbowych. Sąd dyscyplinarny może zawiesić sędziego w czynnościach służbowych, jeżeli wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej za przestępstwo nieumyślne.”;

16) w art. 41c § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Wykonanie wyroku należy do Ministra Sprawiedliwości, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, co do kar, o których mowa w art. 39 § 1 pkt 4 i 5, a co do kar, o których mowa w art. 39 § 1 pkt 2a i 3 – do prezesa sądu w stosunku do sędziego tego sądu. Jeżeli karę, o której mowa w art. 39 § 1 pkt 3 wymierzono prezesowi sądu albo zastępcy prezesa sądu, wykonanie wyroku należy do Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.”;

17) uchyla się art. 41d;

18) w art. 70 w § 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Do sądów wojskowych, asystentów sędziów oraz ławników stosuje się odpowiednio przepisy art. 4, art. 5, art. 8, art. 9c, art. 9d, art. 20a, art. 22b § 2, art. 37 § 8, art. 37e § 1 i 3, art. 40, art. 41a–41d, art. 42, art. 44–52, art. 53 § 1–3, art. 54, art. 57 § 1 i 7 zdanie pierwsze i drugie, art. 58 § 1, 3–4a, 5 i 6, art. 60, art. 65, art. 66, art. 69 § 1 i 1b–2a, art. 70, art. 71, art. 73–75, art. 77 § 2a i 2b, 3a, 4 i 6–7, art. 78 § 1b i 2, art. 78a § 1–3 i 6, art. 79, art. 80 § 2d–2h i 4, art. 82a, art. 83, art. 84 § 3, art. 85, art. 86, art. 88a i art. 90, art. 91 § 1, 1c–2, 6, 7 i 9–12, art. 91a, art. 92, art. 93, art. 94 § 1, 3 i 4, art. 95, art. 98 § 1 i 2, art. 99, art. 100 § 1–4, art. 101 § 2–4, art. 102, art. 104–106, art. 108, art. 109a–109c, art. 111, art. 112 § 9, 10 i 12, art. 113 § 1a, art. 114 § 2–10, art. 114b § 1 i 2, art. 115, art. 116–118, art. 120–122, art. 125–128, art. 130, art. 131, art. 133, art. 133a, art. 147 § 3, art. 156, art. 159 § 1 pkt 5 i 6, art. 167, art. 169, art. 170 § 3 i art. 171–174 ustawy, o której mowa w art. 32a § 1, oraz przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 41 § 2, art. 41e, art. 57 § 9, art. 78 § 5, art. 78a § 7, art. 91 § 8 i art. 148 § 3 tej ustawy, z tym że:”.

Art. 4. W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2021 r. poz. 177) w art. 51 w ust. 2:

- 1) w pkt 1 w lit. b wyrazy „2 sędziów Izby Dyscyplinarnej i 1 ławnika” zastępuje się wyrazami „3 sędziów”;
- 2) w pkt 2 wyrazy „2 sędziów Izby Dyscyplinarnej i 1 ławnika” zastępuje się wyrazami „3 sędziów”.

Art. 5. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072 oraz z 2021 r. poz. 1236) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 9a § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Zewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością sądów, o której mowa w art. 8 pkt 2, sprawuje Minister Sprawiedliwości.”;
- 2) w art. 41b:
 - a) § 3a otrzymuje brzmienie:

„§ 3a. Organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej działalności Rzecznika Dyscyplinarnego działającego przy sądzie apelacyjnym jest Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych, a skargi dotyczącej działalności Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych lub Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych – Krajowa Rada Sądownictwa.”,
 - b) uchyla się § 3b;

- 3) w art. 41d wyrazy „§ 9, 11 i 13” zastępuje się wyrazami „§ 4, 8 i 10”;
- 4) uchyla się art. 42a;
- 5) w art. 45 w § 1 wyrazy „art. 77 § 1 albo 8” zastępuje się wyrazami „art. 76a albo art. 77 § 8 albo 9”;
- 6) w art. 55:
 - a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sędziów sądów powszechnych do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa.”,

- b) uchyla się § 4;
- 7) po art. 76 dodaje się art. 76a w brzmieniu:

„Art. 76a. § 1. Prezes sądu apelacyjnego może zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o wszczęcie postępowania w przedmiocie delegowania sędziego do pełnienia czynności sędziego w sądzie wyższym, równorzędnym lub niższym na obszarze apelacji na czas określony, nie dłuższy niż 2 lata, albo na czas nieokreślony.

§ 2. Minister Sprawiedliwości wszczyna postępowanie w przedmiocie delegowania sędziego, jeżeli jest to uzasadnione racjonalnym wykorzystaniem kadr sądownictwa powszechnego oraz potrzebami wynikającymi z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów. Wszczynając postępowanie, Minister Sprawiedliwości zgodnie z wnioskiem prezesa sądu apelacyjnego określa sąd, w którym sędzia delegowany ma pełnić czynności, oraz czas delegacji.

§ 3. Ogłoszenie o wszczęciu postępowania zamieszcza się na stronie internetowej właściwego sądu apelacyjnego oraz sądów okręgowych w obszarze apelacji.

§ 4. Wniosek o delegowanie może złożyć sędzia pełniący czynności sędziego w obszarze apelacji. Wniosek o delegowanie składa się prezesowi sądu apelacyjnego w terminie miesiąca od dnia zamieszczenia ogłoszenia, o którym mowa w § 3. Wniosek zawiera oświadczenie sędziego wyrażające zgodę na delegację.

§ 5. Prezes sądu apelacyjnego zwraca się do prezesa sądu okręgowego, w którego okręgu sądowym sędzia składający wniosek o delegowanie pełni czynności sędziego, o sporządzenie, w terminie miesiąca, opinii w przedmiocie wniosku.

§ 6. W przypadku wszczęcia postępowania w przedmiocie delegowania sędziego do sądu okręgowego albo sądu apelacyjnego opinia, o której mowa w § 5, obejmuje zwięzłą informację o przebiegu służby sędziego, realizacji procesu doskonalenia zawodowego,

kulturze urzędowania, obejmującej kulturę osobistą i kulturę organizacji pracy oraz poszanowaniu praw stron lub uczestników postępowania przy rozpoznawaniu spraw lub wykonywaniu innych powierzonych zadań lub funkcji, a także analizę danych statystycznych dotyczących czynności sędziego za okres dwóch lat od dnia złożenia wniosku o delegowanie oraz wyniki badania akt dziesięciu zakończonych spraw przydzielonych sędziemu, które miały precedensowy charakter lub odznaczały się szczególną zawilnością. Listę tych spraw sędzia załącza do wniosku o delegowanie.

§ 7. Kolegium sądu apelacyjnego spośród sędziów składających wniosek o delegowanie wskazuje sędziego, który daje najwyższą rękojmię prawidłowego wykonywania czynności sędziego w czasie delegacji.

§ 8. Minister Sprawiedliwości deleguje sędziego wskazanego przez kolegium sądu apelacyjnego do pełnienia czynności sędziego w sądzie określonym we wniosku prezesa sądu apelacyjnego, o którym mowa w § 1, oraz na czas wskazany w tym wniosku.

§ 9. Delegacja sędziego do pełnienia czynności w innym sądzie ustaje wskutek:

- 1) upływu okresu, na który została udzielona;
- 2) cofnięcia przez sędziego zgody na delegację;
- 3) delegowania sędziego na jego wniosek do pełnienia czynności w innym sądzie lub innej jednostce;
- 4) orzeczenia przez sąd dyscyplinarny kary dyscyplinarnej odwołania sędziego z delegacji.”;

8) w art. 77:

a) w § 1:

- uchyla się pkt 1–2a,
- w pkt 3 skreśla się wyrazy „albo Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej w odniesieniu do sędziów delegowanych do tej izby”;

b) uchyla się § 2;

c) § 2b otrzymuje brzmienie:

„§ 2b. Sędzia nie może łączyć funkcji orzekania z pełnieniem czynności administracyjnych w jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych.”;

d) w § 4 w zdaniu pierwszym wyrazy „§ 1 pkt 2–2b” zastępuje się wyrazami „§ 1 pkt 2b”;

- 9) w art. 77a wyrazy „art. 77 § 1–3b” zastępuje się wyrazami „art. 76a § 1 oraz art. 77 § 1 pkt 2b, 3 i 4, § 2a i § 3–3b”;
- 10) w art. 78:
- a) uchyla się § 1 i 1a,
 - b) w § 1b skreśla się wyrazy „Ministerstwa Sprawiedliwości, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,”,
 - c) w § 2 skreśla się wyrazy „Ministerstwie Sprawiedliwości, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,”,
 - d) uchyla się § 3–4b,
 - e) w § 5 skreśla się wyrazy „Ministerstwie Sprawiedliwości, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz”;
- 11) uchyla się art. 88b;
- 12) w art. 98:
- a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sędzia, który został mianowany, powołany lub wybrany do pełnienia funkcji w Ministerstwie Sprawiedliwości lub innej jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej, w innych organach państwowych, samorządu terytorialnego, w służbie dyplomatycznej, konsularnej lub w organach organizacji międzynarodowych oraz ponadnarodowych działających na podstawie umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, jest obowiązany zrzec się niezwłocznie swojego urzędu, chyba że przechodzi w stan spoczynku.”,
 - b) uchyla się § 6;
- 13) w art. 105 w § 2 w zdaniu szóstym wyrazy „art. 78 § 2–4” zastępuje się wyrazami „art. 78 § 2”;
- 14) art. 107 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 107. § 1. Sędzia odpowiada dyscyplinarnie za czyn stanowiący zawinione uchybienie godności urzędu, naruszenie obowiązków służbowych lub oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawa (przewinienie dyscyplinarne).
- § 2. Nie stanowi przewinienia dyscyplinarnego czyn, którego społeczna szkodliwość jest znikoma.
- § 3. Sędzia odpowiada dyscyplinarnie także za swoje postępowanie przed objęciem stanowiska, jeżeli przez nie okazał się niegodnym urzędu sędziego.”;

15) art. 108 otrzymuje brzmienie:

„Art. 108. § 1. Karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje z upływem roku od dnia, w którym rzecznik dyscyplinarny dowiedział się o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego, nie później jednak niż z upływem trzech lat od jego popełnienia.

§ 2. Jeżeli w czasie, o którym mowa w § 1, wszczęto postępowanie dyscyplinarne, karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje z upływem pięciu lat od chwili wszczęcia tego postępowania.

§ 3. Jeżeli przewinienie dyscyplinarne zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach Kodeksu karnego.”;

16) w art. 109:

a) w § 1:

– uchyla się pkt 2b,

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) przeniesienie na inne, wskazane przez sąd dyscyplinarny, miejsce służbowe;”,

– po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) odwołanie sędziego z delegacji;”,

b) uchyla się § 1a,

c) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Wymierzenie kary określonej w § 1 pkt 2a–4 pociąga za sobą pozbawienie możliwości awansowania na wyższe stanowisko sędziowskie przez okres pięciu lat, niemożność udziału w tym okresie w kolegium sądu, orzekania w sądzie dyscyplinarnym oraz objęcia w sądzie funkcji prezesa sądu, wiceprezesa sądu, przewodniczącego wydziału, a także rzecznika prasowego.”,

d) uchyla się § 3a–3c,

e) po § 4 dodaje się § 4a w brzmieniu:

„4a. Obok kary dyscyplinarnej sąd dyscyplinarny może orzec dodatkowo obowiązek przeproszenia pokrzywdzonego, określając odpowiedni ze względu na okoliczności sprawy sposób jego wykonania.”;

17) art. 109a otrzymuje brzmienie:

„Art. 109a. Sąd dyscyplinarny może orzec podanie treści orzeczenia do publicznej wiadomości w określony sposób, jeżeli uzna to za celowe ze względu na okoliczności sprawy oraz pod warunkiem, że nie narusza to interesu pokrzywdzonego.”;

18) po art. 109b dodaje się art. 109c w brzmieniu:

„Art. 109c. W razie ukarania za wykroczenie sąd dyscyplinarny może orzec zakaz prowadzenia pojazdów, na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.”;

19) w art. 110:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sądami dyscyplinarnymi w sprawach dyscyplinarnych sędziów są:

1) w pierwszej instancji:

a) Sąd Najwyższy w sprawach przewinień dyscyplinarnych wyczerpujących znamiona umyślnych przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego lub umyślnych przestępstw skarbowych;

b) sądy apelacyjne w pozostałych sprawach;

2) w drugiej instancji – Sąd Najwyższy.”,

b) uchyla się § 2a i 2b,

c) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Do rozpoznania spraw, o których mowa w § 1 lit. b i § 2 właściwy miejscowo jest sąd dyscyplinarny, w okręgu którego sędzia objęty postępowaniem pełni służbę. Jeżeli jednak sprawa dotyczy sędziego, który orzeka albo orzekał w danym sądzie apelacyjnym, właściwy jest inny sąd dyscyplinarny wyznaczony, na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, przez Sąd Najwyższy w składzie jednego sędziego.”,

d) po § 4 dodaje się § 4a i 4b w brzmieniu:

„§ 4a. Sąd dyscyplinarny orzeka w składzie trzech sędziów.

§ 4b. Jeżeli w pierwszej instancji orzeczono karę złożenia sędziego z urzędu, Sąd Najwyższy rozpoznaje odwołanie w składzie pięciu sędziów.”;

20) uchyla się art. 110a–110c;

21) po art. 110c dodaje się art. 110d w brzmieniu:

„Art. 110d. Obsługę administracyjną sądów dyscyplinarnych, o których mowa w art. 110 § 1 pkt 1 lit. b, prowadzą sekretariaty wydziałów karnych tych sądów. Obsługę

administracyjną Sądu Najwyższego jako sądu dyscyplinarnego prowadzi sekretariat Izby Karnej Sądu Najwyższego.”;

22) art. 111 otrzymuje brzmienie:

„Art. 111. § 1. Do orzekania w sądzie dyscyplinarnym są uprawnieni wszyscy sędziowie danego sądu dyscyplinarnego, z wyjątkiem prezesa i wiceprezesów sądu apelacyjnego oraz Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i Prezesów Sądu Najwyższego, a także rzecznika dyscyplinarnego.

§ 2. Wyznaczenie sędziów do składu sądu dyscyplinarnego następuje w drodze losowania, z tym że:

1) w przypadku, o którym mowa w art. 110 § 4a, wyznacza się po jednej osobie spośród sędziów orzekających:

- a) w sprawach z zakresu prawa karnego,
- b) w sprawach z tego zakresu prawa, w którym orzeka obwiniony, a jeżeli orzeka w więcej niż jednym wydziale sądu – jednego z tych zakresów,
- c) w pozostałych sprawach;

2) w przypadku, o którym mowa w art. 110 § 4b, wyznacza się jednego sędziego Sądu Najwyższego orzekającego w sprawach karnych oraz po dwóch sędziów Sądu Najwyższego orzekających:

- a) w sprawach z tego zakresu prawa, w którym orzeka obwiniony, a jeżeli orzeka w więcej niż jednym wydziale sądu – jednego z tych zakresów,
- b) w pozostałych sprawach.

§ 3. Przewodniczącym składu sądu dyscyplinarnego jest sędzia orzekający w sprawach karnych, najstarszy służbą.

§ 4. Referenta sprawy rozpoznawanej przez skład sądu dyscyplinarnego wyznaczony w sposób, o którym mowa w § 2, wskazuje odpowiednio prezes danego sądu apelacyjnego albo Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego.”;

23) art. 112 otrzymuje brzmienie:

„Art. 112. § 1. Oskarżycielami przed sądem dyscyplinarnym są Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych, Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych oraz Rzecznicy Dyscyplinarni działający przy sądach apelacyjnych.

§ 2. W sprawach sędziów sądów apelacyjnych oraz prezesów i wiceprezesów sądów apelacyjnych i sądów okręgowych oskarżycielami przed sądem dyscyplinarnym mogą

być wyłącznie Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych oraz Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych.

§ 3. Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych oraz dwóch Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych wybiera Krajowa Rada Sądownictwa na czteroletnią kadencję, spośród sędziów zgłoszonych przez zgromadzenia ogólne sędziów sądów apelacyjnych.

§ 4. Krajowa Rada Sądownictwa zapewnia obsługę administracyjną Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych oraz Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych. Zadania w tym zakresie wykonuje odrębna komórka organizacyjna w Biurze Krajowej Rady Sądownictwa.

§ 5. Rzecznika Dyscyplinarnego działającego przy sądzie apelacyjnym wybiera zgromadzenie ogólne sędziów sądu apelacyjnego na trzyletnią kadencję, spośród sędziów zgłoszonych przez kolegium danego sądu apelacyjnego lub kolegium sądu okręgowego z obszaru apelacji. Kandydata na Rzecznika Dyscyplinarnego działającego przy sądzie apelacyjnym może zgłosić także co najmniej dziesięciu sędziów będących członkami zgromadzenia sędziów sądu apelacyjnego.

§ 6. Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych oraz Rzecznik Dyscyplinarny działający przy sądzie apelacyjnym pełnią obowiązki po upływie kadencji do czasu powołania odpowiednio Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych albo Rzecznika Dyscyplinarnego działającego przy sądzie apelacyjnym na następną kadencję.

§ 7. Zgromadzenia ogólne sędziów sądów apelacyjnych, nie później niż w terminie miesiąca przed dniem zakończenia kadencji Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych lub Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, a jeżeli ich kadencja wygasła – w terminie dwóch miesięcy od dnia wygaśnięcia kadencji, zgłaszają Krajowej Radzie Sądownictwa po jednym kandydacie na te stanowiska.

§ 8. Kolegium sądu apelacyjnego i kolegia sądów okręgowych z obszaru apelacji, nie później niż w terminie miesiąca przed dniem zakończenia kadencji Rzecznika Dyscyplinarnego działającego przy sądzie apelacyjnym, a jeżeli jego kadencja wygasła – w terminie dwóch miesięcy od dnia wygaśnięcia kadencji, zgłaszają zgromadzeniu ogólnemu sędziów sądu apelacyjnego po jednym kandydacie to stanowisko.

§ 9. Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych i Rzecznika Dyscyplinarnego działającego przy sądzie apelacyjnym wybiera się w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów.

§ 10. Jeżeli żaden z kandydatów na stanowisko Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych albo Rzecznika Dyscyplinarnego działającego przy sądzie apelacyjnym nie uzyskał wymaganej większości głosów, wyboru dokonuje Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego.

§ 11. Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych oraz Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych mogą przejąć sprawę prowadzoną przez Rzecznika Dyscyplinarnego działającego przy sądzie apelacyjnym, a także przekazać mu sprawę do prowadzenia, w tym sprawę z obszaru innej apelacji, jeżeli istnieją przeszkody w prowadzeniu sprawy przez właściwego Rzecznika Dyscyplinarnego działającego przy sądzie apelacyjnym lub wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości.

§ 12. Do prowadzenia spraw dyscyplinarnych dotyczących Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych albo Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych właściwy jest sędzia Sądu Najwyższego wskazany przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Przepisu ust. 11 nie stosuje się.”;

24) uchyla się art. 112a–112c;

25) art. 112d otrzymuje brzmienie:

„Art. 112d. Ilekroć w przepisach niniejszej ustawy jest mowa o rzeczniku dyscyplinarnym należy przez to rozumieć Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych Rzecznika Dyscyplinarnego działającego przy sądzie apelacyjnym.”;

26) w art. 113:

a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Sędzia, wobec którego prowadzone są czynności wyjaśniające, może ustanowić pełnomocnika spośród sędziów, prokuratorów, adwokatów lub radców prawnych.”,

b) uchyla się § 2–3;

27) uchyla się art. 113a i art. 113b;

28) art. 114 otrzymuje brzmienie:

„Art. 114. § 1. Rzecznik dyscyplinarny podejmuje czynności wyjaśniające na wniosek Ministra Sprawiedliwości, prezesa sądu apelacyjnego lub prezesa sądu okręgowego, kolegium sądu apelacyjnego lub kolegium sądu okręgowego, Krajowej Rady Sądownictwa, a także z własnej inicjatywy, po ustaleniu okoliczności wskazujących na podejrzenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego. Czynności wyjaśniające powinny być przeprowadzone w terminie trzydziestu dni od dnia podjęcia pierwszej czynności przez rzecznika dyscyplinarnego.

§ 2. Rzecznik dyscyplinarny w ramach czynności wyjaśniających może przeprowadzać wyłącznie dowody z dokumentów, przesłuchania osoby wnioskującej o wszczęcie postępowania lub pokrzywdzonego. Rzecznik dyscyplinarny zawiadamia także sędziego o prawie do złożenia, w terminie czternastu dni od dnia otrzymania zawiadomienia, pisemnego oświadczenia dotyczącego przedmiotu tych czynności lub deklaracji o zamiarze złożenia oświadczenia ustnego. Niezłożenie żadnego oświadczenia przez sędziego nie wstrzymuje dalszego biegu postępowania.

§ 3. W razie złożenia przez sędziego deklaracji o zamiarze złożenia oświadczenia ustnego rzecznik dyscyplinarny wyznacza miejsce i termin jego odebrania.

§ 4. Jeżeli rzecznik dyscyplinarny po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających na żądanie uprawnionego organu nie znajduje podstaw do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, wydaje postanowienie o odmowie jego wszczęcia. Odpis postanowienia doręcza się organowi, który złożył wniosek o wszczęcie postępowania, odpowiednio kolegium sądu okręgowego albo kolegium sądu apelacyjnego, właściwemu dla sędziego, wobec którego prowadzono czynności wyjaśniające, a także temu sędziemu.

§ 5. Jeżeli po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających zachodzą podstawy do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie dyscyplinarne i sporządza zarzuty dyscyplinarne na piśmie, a następnie niezwłocznie doręcza je obwinionemu. Doręczając zarzuty, rzecznik dyscyplinarny wzywa obwinionego do przedstawienia na piśmie wyjaśnień i wniosków dowodowych w terminie czternastu dni od dnia doręczenia zarzutów dyscyplinarnych. Rzecznik dyscyplinarny może także odebrać od obwinionego, a na jego wniosek odbiera, wyjaśnienia w drodze przesłuchania.

§ 6. Niezłożenie wyjaśnień w terminie, o którym mowa w § 5, lub niestawiennictwo w wyznaczonym przez rzecznika dyscyplinarnego terminie przesłuchania nie wstrzymuje dalszych czynności.

§ 7. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne nie dostarczyło podstaw do złożenia do sądu dyscyplinarnego wniosku dyscyplinarnego rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.

§ 8. W terminie siedmiu dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w § 4 albo 7, organowi, który złożył wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, oraz odpowiednio kolegium sądu apelacyjnego albo kolegium sądu okręgowego, właściwemu dla sędziego, wobec którego prowadzono czynności wyjaśniające albo któremu przedstawiono zarzuty, a także temu sędziemu, służy zażalenie do sądu dyscyplinarnego.

§ 9. Na żądanie organu uprawnionego do wniesienia zażalenia rzecznik dyscyplinarny niezwłocznie przesyła lub w inny sposób udostępnia materiały zebrane w toku czynności wyjaśniających lub postępowania dyscyplinarnego.

§ 10. Sąd dyscyplinarny rozpoznaje zażalenie w terminie czternastu dni od dnia jego wniesienia do sądu.”;

29) uchyla się art. 114a;

30) po art. 114a dodaje się art. 114b w brzmieniu:

„Art. 114b. § 1. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego rzecznik dyscyplinarny sporządza wniosek dyscyplinarny.

§ 2. Jeżeli obwinionym jest sędzia, o którym mowa w art. 110 § 3 zdanie drugie, przed sporządzeniem wniosku dyscyplinarnego dotyczącego czynu innego niż przewinienie dyscyplinarne, o którym mowa w art. 110 § 1 pkt 1 lit. a, rzecznik dyscyplinarny zwraca się do Sądu Najwyższego o wyznaczenie sądu dyscyplinarnego właściwego do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji. Sąd Najwyższy wyznacza ten sąd w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania wniosku.

§ 3. Wniosek dyscyplinarny powinien zawierać dokładne określenie danych obwinionego, czynu, który jest przedmiotem postępowania, wykaz dowodów uzasadniających wniosek oraz uzasadnienie, a jeżeli przewinieniem dyscyplinarnym wyrządzono szkodę – także dane pokrzywdzonego.”;

31) art. 115 otrzymuje brzmienie:

„Art. 115. § 1. W terminie trzech dni od dnia wniesienia wniosku dyscyplinarnego prezes sądu dyscyplinarnego zarządza losowanie, o którym mowa w art. 111 § 2, a następnie wskazuje referenta sprawy.

§ 2. W terminie siedmiu dni od wyznaczenia referenta zarządza się wyznaczenie terminu rozprawy. Rozprawa odbywa się przed upływem czterdziestu pięciu dni od dnia wniesienia wniosku dyscyplinarnego do sądu dyscyplinarnego.

§ 3. Sąd dyscyplinarny może postanowić o rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu, jeżeli uzna to za wystarczające albo złożony został wniosek o wymierzenie kary bez przeprowadzenia rozprawy. Przepis § 2 stosuje się.

§ 4. O terminie pierwszej rozprawy albo posiedzenia zawiadamia się także pokrzywdzonego.”;

32) uchyla się art. 115a–115c;

33) art. 117 otrzymuje brzmienie:

„Art. 117. Jeżeli w toku rozprawy zostanie ujawnione przewinienie dyscyplinarne, którego nie obejmuje wniosek dyscyplinarny, sąd dyscyplinarny może wydać wyrok co do tego przewinienia dyscyplinarnego tylko na wniosek rzecznika dyscyplinarnego określający dokładnie czyn stanowiący to przewinienie dyscyplinarne oraz pod warunkiem wyrażenia zgody przez obwinionego lub jego obrońcę; w razie braku zgody rzecznik dyscyplinarny prowadzi w tym zakresie odrębne postępowanie dyscyplinarne.”;

34) art. 119 otrzymuje brzmienie:

„Art. 119. Jeżeli przewinienie zawiera znamiona przestępstwa, sąd dyscyplinarny poucza o tym strony oraz zawiadamia prokuratora, umożliwiając mu zajęcie stanowiska. W tym samym postępowaniu sąd dyscyplinarny rozpoznaje sprawę w zakresie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej i wydaje uchwałę, o której mowa w art. 80 § 2c.”;

35) w art. 121:

a) uchyla się § 3 i 4,

b) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Jeżeli sąd dyscyplinarny pierwszej instancji rozpoznawał sprawę dyscyplinarną na posiedzeniu, sąd dyscyplinarny drugiej instancji rozpoznaje odwołanie na posiedzeniu, chyba że bezpośrednio przeprowadzenie na rozprawie postępowania dowodowego w całości albo w części jest niezbędne dla prawidłowego rozpoznania sprawy.”,

c) uchyla się § 6;

36) w art. 122 uchyla się § 2–4;

37) w art. 123:

a) uchyla się § 1,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Wykonanie wyroku należy do Ministra Sprawiedliwości co do kar, o których mowa w art. 109 § 1 pkt 4, 4a i 5, a co do kar, o których mowa w art. 109 § 1 pkt 2a i 3 – do prezesa sądu w stosunku do sędziego tego sądu. Jeżeli karę, o której mowa w art. 109 § 1 pkt 3 wymierzono prezesowi sądu albo wiceprezesowi sądu, wykonanie wyroku należy do Ministra Sprawiedliwości.”;

38) art. 128 otrzymuje brzmienie:

„Art. 128. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy części ogólnej rozdziałów I–III ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2021 r. poz. 2345 i 2447) oraz ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, 1023 i 2447).”;

39) w art. 129 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego albo orzeka karę złożenia sędziego z urzędu, zawiesza sędziego w czynnościach służbowych na czas trwania postępowania dyscyplinarnego.”;

40) w art. 130:

a) w § 1 wyrazy „Minister Sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego”,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli sędzia, o którym mowa w § 1, pełni funkcję prezesa sądu, zarządzenie przerwy w czynnościach służbowych należy do prezesa sądu przełożonego albo Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.”;

c) w § 3 w zdaniu pierwszym wyrazy „Minister Sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego”;

41) w art. 131:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W sprawie zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych lub uchylenia zarządzenia o przerwie w wykonywaniu czynności służbowych, po wysłuchaniu rzecznika dyscyplinarnego, a także w przypadkach, o których mowa w art. 37 § 5 oraz art. 75 § 2 pkt 3, sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę. Sąd

dyscyplinarny wysłuchuje sędziego, jeżeli stawił się na posiedzenie, a w przypadku, o którym mowa w art. 37 § 5 – także prezesa właściwego sądu.”,

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Na uchwałę o zawieszeniu w czynnościach służbowych sędziemu przysługuje zażalenie, a rzecznikowi dyscyplinarnemu – na uchwałę o uchyleniu zarządzenia o przerwie w wykonywaniu czynności służbowych; zażalenie nie wstrzymuje wykonania uchwały.”;

42) w art. 133a § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przy orzekaniu kary łącznej stosuje się następujące zasady:

- 1) w razie orzeczenia dwóch lub więcej kar rodzajowo tożsamy wymierza się karę łączną tego samego rodzaju bądź karę surowszą;
- 2) w razie orzeczenia dwóch lub więcej kar upomnienia wymierza się łączną karę upomnienia albo nagany;
- 3) w razie orzeczenia kary upomnienia i nagany wymierza się łączną karę nagany;
- 4) w razie orzeczenia dwóch lub więcej kar nagany wymierza się łączną karę nagany albo karę obniżenia wynagrodzenia zasadniczego bądź usunięcia z zajmowanej funkcji;
- 5) kary upomnienia i nagany nie podlegają łączeniu z karą obniżenia wynagrodzenia zasadniczego;
- 6) w razie orzeczenia dwóch lub więcej kar obniżenia wynagrodzenia zasadniczego łączna kara obniżenia wynagrodzenia zasadniczego nie może być niższa niż najwyższa z orzeczonych kar obniżenia wynagrodzenia oraz nie może być wyższa niż suma tych kar i nie może przekraczać 60% wynagrodzenia;
- 7) kara usunięcia z zajmowanej funkcji nie podlega łączeniu z karami upomnienia, nagany i karą obniżenia wynagrodzenia zasadniczego;
- 8) kara przeniesienia na inne miejsce służbowe nie podlega łączeniu z karami upomnienia, nagany i karą obniżenia wynagrodzenia;
- 9) przy orzeczonych za kilka przewinień karach rodzajowo różnych i karze złożenia sędziego z urzędu wymierza się wyrok łączny złożenia sędziego z urzędu.”;

43) w art. 151a:

- a) w § 5 w zdaniu drugim wyrazy „art. 78 § 1b, 4a i 4b” zastępuje się wyrazami „art. 78 § 1b”;
- b) w § 7 skreśla się wyrazy „oraz art. 78 § 1 i 3”;

44) w art. 155e:

- a) w § 2 w zdaniu drugim wyrazy „art. 78 § 1b, 4a i 4b” zastępuje się wyrazami „art. 78 § 1b”;
- b) w § 4 skreśla się wyrazy „oraz art. 78 § 1 i 3”.

Art. 6. W ustawie z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 137) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sędziów sądów administracyjnych do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa.”;

b) uchyla się § 1a i 1b;

2) po art. 33 dodaje się art. 33a w brzmieniu:

„Art. 33a. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, po zasięgnięciu opinii Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, ustala, w drodze rozporządzenia, liczbę stanowisk sędziowskich w Naczelnym Sądzie Administracyjnym, w tym liczbę wiceprezesów tego Sądu, uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz liczbę i rodzaj spraw rozpoznawanych przez Naczelnny Sąd Administracyjny.”;

3) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43. Wewnętrzną organizację Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz zasady wewnętrznego postępowania określa regulamin Naczelnego Sądu Administracyjnego, uchwalany przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego. Regulamin Naczelnego Sądu Administracyjnego podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.”;

4) w art. 48 uchyla się § 5.

Art. 7. W ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2021 r. poz. 66 i 1236) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 137 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Za przewinienia służbowe, w tym za oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawa i uchybienie godności urzędu, prokurator odpowiada dyscyplinarnie (przewinienia dyscyplinarne).”;

- 2) w art. 142:
 - a) w § 1 uchyla się pkt 2b,
 - b) uchyla się § 1a;
- 3) w art. 145:
 - a) w § 1:
 - w pkt 1 w lit. b wyrazy „2 sędziów Izby Dyscyplinarnej i 1 ławnika” zastępuje się wyrazami „3 sędziów” oraz skreśla się wyrazy „, oraz w sprawach, o których mowa w art. 137 § 1 pkt 3”,
 - w pkt 2 wyrazy „2 sędziów Izby Dyscyplinarnej i 1 ławnika” zastępuje się wyrazami „3 sędziów”,
 - b) uchyla się § 1a i 1b;
- 4) uchyla się art. 153a i art. 153b;
- 5) uchyla się art. 157a;
- 6) uchyla się art. 158a i art. 158b;
- 7) w art. 163a uchyla się § 2–4.

Art. 8. W ustawie z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 190 i 568) uchyla się art. 7.

Art. 9. 1. Mandat członków Krajowej Rady Sądownictwa wybranych na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 wygasa.

2. Wyboru członków Krajowej Rady Sądownictwa w miejsce członków, o których mowa w ust. 1, dokonuje się na podstawie ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że:

- 1) wybory przeprowadza się w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 2) publiczne wysłuchanie kandydatów zarządzają i organizują odpowiednio Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego oraz Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 10. 1. Postępowania w sprawach indywidualnych, dotyczące powołania do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego, sędziego sądu administracyjnego albo asesora sądowego w sądzie administracyjnym, toczące się przed Krajową Radą Sądownictwa, w skład której wchodziłi członkowie wybrani na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, umarza się z mocy prawa.

2. Postępowania w sprawach umorzonych na podstawie ust. 1 są wszczynane ponownie w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie nowych obwieszczeń o wolnych stanowiskach sędziowskich lub asesorskich.

Art. 11. 1. Uchwały w sprawach indywidualnych dotyczących powołania do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego, sędziego sądu administracyjnego albo asesora sądowego w sądzie administracyjnym podjęte przez Krajową Radę Sądownictwa, w skład której wchodził członek wybrany na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, są nieważne z mocy prawa.

2. Stanowiska sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego, sędziego sądu administracyjnego albo asesora sądowego w sądzie administracyjnym, których dotyczyły uchwały podjęte przez Krajową Radę Sądownictwa, w skład której wchodził członek wybrany na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, uznaje się za wolne stanowiska sędziowskie. Stanowiska te obsadza się w drodze ponownych postępowań wszczętych na podstawie obwieszczeń o wolnych stanowiskach sędziowskich lub asesorskich. Przepis art. 10 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku, gdy uchwała w sprawie indywidualnej obejmowała wniosek o powołanie asesora sądowego do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego.

4. Sprawy indywidualne inne niż sprawy, o których mowa w ust. 1, rozstrzygnięte uchwałami Krajowej Rady Sądownictwa, w skład której wchodził członek wybrany na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, podlegają ponownemu rozpatrzeniu na wniosek uczestnika postępowania zgłoszony w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 12. 1. Stosunek służbowy na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego, sędziego sądu administracyjnego albo asesora sądowego w sądzie administracyjnym, uznaje się za nienawiązany, jeżeli powołanie do pełnienia urzędu na tym stanowisku nastąpiło na wniosek objęty uchwałą, o której mowa w art. 11 ust. 1.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do stosunku służbowego sędziego sądu rejonowego, o którym mowa w art. 11 ust. 3.

Art. 13. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 12 ust. 1, osoba, która objęła stanowisko sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego albo

sędziego sądu administracyjnego, może powrócić na poprzednio zajmowane stanowisko sędziowskie, stanowisko asesora sądowego w sądzie administracyjnym, stanowisko referendarza sądowego albo stanowisko asystenta sędziego. Wniosek w tej sprawie składa się prezesowi właściwego sądu. W razie złożenia wniosku stosunek służbowy na poprzednio zajmowanym stanowisku uznaje się za nieprzerwany.

2. Sędzia sądu rejonowego, który został powołany do pełnienia urzędu na tym stanowisku na wniosek objęty uchwałą, o której mowa w art. 11 ust. 3, podlega ponownej ocenie przez Krajową Radę Sądownictwa. Jeżeli Krajowa Rada Sądownictwa stwierdzi, że ocena kwalifikacji asesora sądowego dokonana zgodnie z art. 106xa § 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 5 albo ocena kwalifikacji asesora sądowego, o której mowa w art. 37a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, lub opinia kolegium sądu okręgowego lub ocena dokonana przez zgromadzenie ogólne sędziów sądu okręgowego, o których mowa w art. 106xa § 5 ustawy zmienianej w art. 5, nie uzasadniały przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego, podejmuje uchwałę o skierowaniu do sądu dyscyplinarnego wniosku o złożenie sędziego z urzędu.

3. Sąd dyscyplinarny podejmuje uchwałę o złożeniu sędziego z urzędu, jeżeli w sprawie zachodziły podstawy do podjęcia uchwały, o której mowa w art. 37a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 14. 1. Wynagrodzenie pobrane w związku z zajmowaniem stanowiska sędziego Sądu Najwyższego orzekającego w Izbie Dyscyplinarnej jest wynagrodzeniem nienależnym w zakresie przekraczającym wynagrodzenie pobierane na poprzednio zajmowanym stanowisku.

2. Wynagrodzenie pobrane po dniu 23 stycznia 2020 r. w związku z zajmowaniem stanowiska sędziego Sądu Najwyższego orzekającego w izbie innej niż Izba Dyscyplinarna albo sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego przez osobę powołaną do pełnienia urzędu na tym stanowisku na wniosek objęty uchwałą, o której mowa w art. 11 ust. 1, jest wynagrodzeniem nienależnym w zakresie przekraczającym wynagrodzenie pobierane na poprzednio zajmowanym stanowisku.

3. Termin przedawnienia roszczenia o zwrot nienależnego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, wynosi 5 lat i biegnie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 15. 1. Orzeczenia wydane w Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego oraz Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego są nieważne i pozbawione skutków prawnych.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do orzeczeń w przedmiocie rozpoznania protestów wyborczych oraz stwierdzenia ważności wyborów do Sejmu i Senatu, wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i wyborów do Parlamentu Europejskiego.

3. Postępowania zakończone orzeczeniami, o których mowa w ust. 1, podlegają powtórzeniu.

4. Postępowania, o których mowa w ust. 3, podlegają umorzeniu, jeżeli wydanie orzeczenia stało się zbędne lub orzeczenie wywołało nieodwracalne skutki prawne.

5. Naprawienia szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia, o którym mowa w ust. 1, można żądać bez stwierdzenia jego niezgodności z prawem we właściwym postępowaniu.

Art. 16. 1. Wydanie po dniu 23 stycznia 2020 r. orzeczenia przez Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej oraz w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych powoduje nieważność postępowania, jeżeli w składzie sądu brała udział osoba powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego na wniosek objęty uchwałą, o której mowa w art. 11 ust. 1.

2. Wydanie po dniu 23 stycznia 2020 r. orzeczenia przez Sąd Najwyższy w Izbie Karnej stanowi uchybienie o skutkach określonych w art. 439 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 534, 1023 i 2447), jeżeli w składzie sądu brała udział osoba powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego na wniosek objęty uchwałą, o której mowa w art. 11 ust. 1.

3. Wydanie po dniu 23 stycznia 2020 r. orzeczenia przez Naczelny Sąd Administracyjny powoduje nieważność postępowania, jeżeli w składzie sądu brała udział osoba powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego na wniosek objęty uchwałą, o której mowa w art. 11 ust. 1.

Art. 17. Postępowania karnego nie wznawia się z urzędu, jeżeli jedyną przyczyną wznowienia jest uchybienie polegające na wydaniu orzeczenia przez sąd, w składzie którego brała udział osoba powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego na wniosek objęty uchwałą, o której mowa w art. 11 ust. 1.

Art. 18. 1. Do postępowań, o których mowa w przepisach rozdziału 7 ustawy zmienianej w art. 2, rozdziału 5 ustawy zmienianej w art. 3 oraz działu II rozdziału 3 ustawy zmienianej w art. 5, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy odpowiednio ustawy zmienianej w art. 2, art. 3 albo art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym dotychczasowe czynności podjęte w tych postępowaniach

pozostają w mocy, z wyjątkiem czynności podjętych zgodnie z art. 113a, art. 113b i art. 115c ustawy zmienianej w art. 5.

2. Do wyroków nakazowych wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 41aa ustawy zmienianej w art. 3, art. 115b ustawy zmienianej w art. 5 albo art. 158a ustawy zmienianej w art. 7 stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 19. 1. Kadencja sędziego sądu dyscyplinarnego przy wojskowym sądzie okręgowym, któremu obowiązki powierzono na podstawie art. 39b § 1 ustawy zmienianej w art. 3, wygasa.

2. Kadencja sędziego sądu dyscyplinarnego przy sądzie apelacyjnym, któremu obowiązki powierzono na podstawie art. 110a § 1 ustawy zmienianej w art. 5, wygasa.

3. Kadencje Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych oraz Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych, powołanych na podstawie art. 40 § 2 ustawy zmienianej w art. 3, wygasają z upływem miesiąca od dnia ogłoszenia, w drodze obwieszczenia, o którym mowa w art. 11g ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, wyników wyborów, o których mowa w art. 9 ust. 2.

4. Kadencje Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych i Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, powołanych na podstawie art. 112 § 3 ustawy zmienianej w art. 5, oraz kadencje zastępców rzecznika dyscyplinarnego działających przy sądach apelacyjnych i zastępców rzecznika dyscyplinarnego działających przy sądach okręgowych, powołanych na podstawie art. 112 § 6 i 7 ustawy zmienianej w art. 5, wygasają z upływem miesiąca od dnia ogłoszenia, w drodze obwieszczenia, o którym mowa w art. 11g ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, wyników wyborów, o których mowa w art. 9 ust. 2.

Art. 20. 1 Zgromadzenie Sędziów Sądów Wojskowych, nie później niż w terminie 14 dni przed dniem wygaśnięcia kadencji Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych, zgłasza Krajowej Radzie Sądownictwa trzech kandydatów na to stanowisko.

2. Zgromadzenia ogólne sędziów sądów apelacyjnych, nie później niż w terminie 14 dni przed dniem wygaśnięcia kadencji Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych i Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, zgłaszają Krajowej Radzie Sądownictwa po jednym kandydacie na to stanowisko.

3. Kolegia sądów apelacyjnych i kolegia sądów okręgowych z obszarów poszczególnych apelacji, nie później niż w terminie 14 dni przed dniem wygaśnięcia kadencji zastępców rzecznika dyscyplinarnego działających przy sądach apelacyjnych, zgłaszają właściwym

zgrupowaniom ogólnym sędziów sądu apelacyjnego po jednym kandydacie na stanowisko Rzecznika Dyscyplinarnego działającego przy sądzie apelacyjnym.

Art. 21. Delegacje sędziów do pełnienia obowiązków sędziego lub czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości lub innej jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej albo w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wygasają z upływem 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Nie dotyczy to przypadków, w których okres delegowania upływa wcześniej.

Art. 22. 1. Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego staje się Izbą Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego.

2. Prezes Sądu Najwyższego kierujący Izbą Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego staje się Prezesem Sądu Najwyższego kierującym Izbą Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego.

3. Sędziowie Sądu Najwyższego orzekający w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego stają się sędziami orzekającymi w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego.

Art. 23. 1. Tworzy się Radę Społeczną przy Krajowej Radzie Sądownictwa.

2. Podmioty określone w art. 22a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 wskazują Przewodniczącemu Krajowej Rady Sądownictwa członków Rady Społecznej w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia, w drodze obwieszczenia, o którym mowa w art. 11g ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, wyników wyborów, o których mowa w art. 9 ust. 2.

3. Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa zwołuje pierwsze posiedzenie Rady Społecznej w terminie 14 dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w ust. 2.

Art. 24. 1. Znosi się Izbę Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego oraz Izbę Dyscyplinarną Sądu Najwyższego.

2. Wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy sprawy należące do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego są prowadzone przez:

- 1) Izbę Cywilną Sądu Najwyższego, Izbę Karną Sądu Najwyższego albo Izbę Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego – w przypadku skarg nadzwyczajnych dotyczących odpowiednio spraw, o których mowa w art. 23, art. 24 albo art. 25 ustawy zmienianej w art. 2, oraz skarg dotyczących przewlekłości postępowania przed sądami powszechnymi i wojskowymi oraz Sądem Najwyższym;

- 2) Izbę Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego – w przypadku spraw z zakresu prawa publicznego, o których mowa w art. 26 § 1 ustawy zmienianej w art. 2;
- 3) sąd, który zgodnie z ustawą z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328, 2459 oraz z 2022 r. poz. 1), ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego albo ustawą z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2021 r. poz. 457, 1005, 1595 i 2328) jest właściwy do rozpoznania wniosku lub oświadczenia, o których mowa w art. 26 § 2 ustawy zmienianej w art. 2;
- 4) Izbę Cywilną Sądu Najwyższego, Izbę Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego albo Naczelny Sąd Administracyjny – w przypadku skarg o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, o których mowa w art. 26 § 4 ustawy zmienianej w art. 2.

3. Zagadnienia prawne, o których mowa w art. 82 § 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 2, przekazane do rozstrzygnięcia składowi całej Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i nierozstrzygnięte przed tym dniem, są rozstrzygane przez właściwą izbę Sądu Najwyższego.

4. Wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy sprawy należące do właściwości Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego są prowadzone przez:

- 1) Izbę Karną Sądu Najwyższego – w przypadku spraw, o których mowa w art. 27 § 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 2;
- 2) Izbę Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego – w przypadku spraw, o których mowa w art. 27 § 1 pkt 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 2;
- 3) właściwy sąd dyscyplinarny – w przypadku spraw, o których mowa w art. 27 § 1 pkt 1a ustawy zmienianej w art. 2.

Art. 25. 1. Likwiduje się Kancelarię Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej.

2. Czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do osób wykonujących czynności służbowe w Kancelarii Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej dokonuje Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego lub upoważniona przez niego osoba.

Art. 26. Do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie przepisów, o których mowa w:

- 1) art. 33a ustawy zmienianej w art. 6 – liczba stanowisk sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego odpowiada liczbie ustalonej w dotychczasowych przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 43 ustawy zmienianej w art. 6;
- 2) art. 43 ustawy zmienianej w art. 6 – do wewnętrznej organizacji Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz wewnętrznego postępowania stosuje się odpowiednio dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 43 ustawy zmienianej w art. 6.

Art. 27. Do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie przepisów, o których mowa w:

- 1) art. 4 ustawy zmienianej w art. 2 – do wewnętrznej organizacji Sądu Najwyższego, szczegółowego podziału spraw między izby Sądu Najwyższego oraz wewnętrznego postępowania stosuje się:
 - a) odpowiednio przepisy ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, oraz
 - b) odpowiednio dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 4 ustawy zmienianej w art. 2;
- 2) art. 4a ustawy zmienianej w art. 2 – liczba stanowisk sędziego Sądu Najwyższego odpowiada liczbie ustalonej w dotychczasowych przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 4 ustawy zmienianej w art. 2;
- 3) art. 70 § 3 ustawy zmienianej w art. 2 – do Rady Ławniczej Sądu Najwyższego stosuje się odpowiednio dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 70 § 3 ustawy zmienianej w art. 2.

Art. 28. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 2 pkt 1–11, 13–22, 24, 25 lit. a i pkt 26–36, art. 6 pkt 2 i 3, art. 15, art. 16, art. 22, art. 24, art. 25 oraz art. 27, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.